

Kommunrevisorerna informerar

Granskning av orosanmälan

Umeå kommuns revisorer har gett KPMG i uppdrag att granska huvudmannens hantering av orosanmälningar om att ett barn far illa. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020.

Syftet med granskningen är att verifiera och bedöma om skolans och socialtjänstens hantering är tillräcklig för att säkerställa att barn- och unga som far eller riskerar att fara illa får det stöd, hjälp och skydd de har behov och rätt till enligt socialtjänstlagen.

Barnkonventionen är ett av de viktigaste verktygen för att säkerställa att barns rättigheter tillgodoses. En central princip i konventionen är att det vid alla åtgärder som rör ett barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att processen för orosanmälningar och tillhörande rutiner följer lagstiftarens intention samt att den är tydliggjord och väl känd inom skolans verksamhet. Det finns rutiner och processer för att identifiera problem tidigt och det arbetas mycket med tidiga och förebyggande insatser. De sker även en omfattande dialog inom skolverksamheten och mellan skolverksamheten, socialtjänsten och hälso- och sjukvården. Vår bedömning att risken för att någon verksamhet inte anmäler i den omfattning som behövs är låg. Vi bedömer dock att det finns en risk att anmälan vid oro för att barn far illa inte görs omedelbart, i enlighet med lagstiftningens intentioner. Detta då det förekommer att det görs en kartläggning ute i verksamheten innan en anmälan görs.

På Umeå kommuns hemsida finns information om anmälningsskyldigheten och hur privatpersoner kan göra en orosanmälan. Om en privatperson kontaktar en skola för att misstanke om att ett barn far illa föreligger, informerar skolan om att även allmänheten bör anmäla och att anmälan kan göras anonymt.

I lagstiftningen anges anmälningskyldigheten för personal inom hälso- och sjukvård, tandvården, förskola och skola, socialtjänst och inom kriminalvården. Att det enligt förvaltningen och berörda skolor är rektor eller rektor och kurator tillsammans som upprättar anmälan anges inte i lagstiftningen. Enligt lagstiftningen ska den som

misstänker att ett barn far illa alltid göra en orosanmälan. Det förfarande som används inom Umeå kommun, att rektor upprättar anmälan, bedömer vi ligger i linje med det som Socialstyrelsen anger. Det kan dock vara en risk att det kan ta längre tid innan en anmälan görs, när anmälan sker via rektor.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi följande:

- För- och grundskolenämnden att säkerställa att ändamålsenliga rutiner för återkoppling till nämnden upprättas.
- För- och grundskolenämnden att ta fram rutiner som säkerställer att en orosanmälan görs omedelbart utan fördröjning, vid misstanke om att barn far illa.
- Nämnderna att säkerställa att verksamheterna fortsätter det pågående arbetet med att både förebygga och tidigt uppmärksamma om ett barn far illa.

KPMGs rapport "Granskning av orosanmälningar". För ytterligare information, kontakta revisionens ordförande Ewa Miller, tel 070-622 03 44